

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»**

**Кафедра теорії і методики фізичної культури
та спортивних дисциплін**

Ковальова Т. М.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ І СПОРТОМ»**

*для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальність 017 Фізична культура і спорт*

Одеса – 2024

УДК:

*Рекомендовано до друку вченою радою
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 2 від 26 вересня 2024 р.)*

Рецензенти:

П. Б. Джуринський – доктор педагогічних наук, професор кафедри фізичного виховання і спорту Національного університету «Одеська політехніка».

Є. В. Дразіна – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувачка кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Ковальова Т. М.

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Управління фізичною культурою і спортом»: методичні рекомендації. Одеса : Університет Ушинського, 2024. 28 с.

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Управління фізичною культурою і спортом» містять теми лекційних і практичних занять, зміст самостійної роботи здобувачів вищої освіти, питання до заліку, приблизну тематику індивідуального навчально-дослідного завдання та методичні рекомендації щодо їх виконання.

Рекомендовано для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, одержаних під час навчання.

© Університет Ушинського, 2024

© Ковальова Т. М.

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка	4
2. Зміст навчальної дисципліни	6
2.1 Теми лекційних занять.....	6
2.2 Теми практичних занять.....	8
2.3 Методичні рекомендації до організації самостійної роботи.....	9
3. Індивідуальне навчально-дослідне завдання.....	13
4. Критерії оцінювання.....	15
5. Питання до самоконтролю.....	24
6. Список рекомендованої літератури.....	27

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Виклики сучасного суспільства і тенденції розвитку бакалаврських програм напряму «Управління фізичною культурою і спортом» актуалізують потребу підготовки майбутніх фахівців, які володіють професійними компетентностями, достатніми для ефективного виконання професійних обов'язків в сфері фізичної культури і спорту, що забезпечують здатність ідентифікувати та розв'язувати складні задачі і проблеми, які передбачають проведення досліджень, впровадження інновацій та характеризуються невизначеністю умов і вимог. Вивчення дисципліни «Управління фізичною культурою і спортом» спрямовано на отримання знань про основні принципи, функції та методи управління організаціями у сфері фізичної культури і спорту, систему управління фізкультурним рухом, заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань, нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

Систематизація теоретичних і практичних знань з освітньої програми означеного курсу проводиться у формі лекцій, практичних занять, а також під час самостійної та індивідуальної роботи студентів. На лекційних заняттях викладаються теоретичні аспекти, на практичних заняттях поглиблюються і деталізуються найбільш важливі розділи освітньої програми та здійснюється контроль засвоєння знань студентами. Опануванню навчальною дисципліною «Управління фізичною культурою і спортом» буде сприяти виконання завдань передбачених самостійною роботою студентів.

Метою навчальної дисципліни «Управління фізичною культурою і спортом» є забезпечення майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту теоретичними знаннями про основні функції управління у сфері фізичної культури і спорту, систему управління фізкультурним рухом, а також формування практичних вмінь управління у сфері фізичної культури і спорту й мотивації щодо використання набутих знань у професійній діяльності.

Реалізація мети забезпечує досягнення результатів навчання за програмою дисципліни завдяки відповідному навчальному змісту.

Основні **завдання** дисципліни «Управління фізичною культурою і спортом» полягають у формуванні готовності до:

- ознайомлення з основами управління організаціями та правового регулювання праці у сфері фізичної культури і спорту;
- впровадження у практичну діяльність системи знань про особливості застосування сучасних технологій в управлінні персоналом організацій;
- оволодіння навичками ведення нормативної документації у сфері фізичної культури і спорту.

Очікувані результати навчання дисципліни

Знати:

- предмет науки управління;
- системний підхід і кібернетичну систему в сфері управління;
- систему управління сферою фізичної культури і спорту;
- кадрове забезпечення сфери фізичної культури і спорту;
- організації в сфері фізичної культури і спорту;
- правове регулювання праці робітників сфери фізичної культури і спорту;
- органи державного управління у сфері фізичної культури і спорту;
- принципи, функції та методи управління організаціями у сфері фізичної культури і спорту;
- управління персоналом організацій у сфері фізичної культури і спорту;
- нормативні документи сфери фізичної культури і спорту;
- діловодство у сфері фізичної культури і спорту.

Уміти:

- планувати та прогнозувати розвиток системи;
- моделювати у фізичній культурі і спорті;
- регламентувати діяльність організації;
- організовувати і проводити ділові наради;
- проводити облік і контроль, працювати з інформацією;

- управляти конфліктними ситуаціями;
- застосовувати сучасні технології в управлінні персоналом організацій;
- застосовувати методи управлінської діяльності;
- приймати і доводити до виконання рішення;
- використовувати методи планування та прогнозування;
- розробляти положення і сценарії та проводити фізкультурно-оздоровчі чи спортивно-масові заходи.

**ОПАНОВУЮЧИ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗДОБУВАЧ ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ:**

– сумлінно, вчасно й самостійно (крім випадків, які передбачають групову роботу) виконувати навчальні завдання, завдання проміжного та підсумкового контролю;

– бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;

– ефективно використовувати час на навчальних заняттях для досягнення навчальних цілей, не марнуючи його на зайві речі;

– сумлінно виконувати завдання з самостійної роботи, користуватися інформацією з надійно перевірених джерел, опрацьовувати запропоновані та додаткові літературні джерела та Інтернет-ресурси.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Теоретичні основи управління

Тема 1. Предмет науки управління сферою фізичної культури і спорту.
Предмет науки управління фізичною культурою і спортом. Управління і менеджмент у сфері ФКіС. Класифікація рівнів управління у ФКіС. Способи

характеристика явищ і процесів в природі. Середовище. Управління і менеджмент. Кібернетична система. Системний підхід. Метод «чорної скриньки». Сфера фізичного виховання і спорту як соціальна система.

Тема 2. Система управління сферою фізичної культури і спорту. Органи публічної влади в системі управління сферою ФКіС. Кадрове забезпечення сфери фізичної культури і спорту. Типи керівників та стилі керівництва. Система підготовки фахівців у галузі ФКіС. Організація наукової роботи та методичного забезпечення у галузі ФКіС. Закон України про фізичну культуру і спорт.

Тема 3. Правове регулювання праці у сфері фізичної культури і спорту. Трудовий договір. Трудова дисципліна у сфері ФКіС. Робочий час. Заробітна плата у сфері ФКіС. Правові норми, які складають зміст охорони праці, працівників сфери фізичної культури і спорту.

Тема 4. Планування і прогнозування як функції управління. Методи планування. Операційне описування. Метод «дерево цілей». Метод «Дельфі». Статистичні методи прогнозування. Признаки цільового планування. Компоненти планування. Види планування підготовки у фізичній культурі і спорті. Цілі за їх значимістю. Види прогнозів у ФКіС. Метод екстраполяції. Метод експертних оцінок. Метод відносної оцінки.

Тема 5. Рішення як функція управління. Рішення як функція управління. Сутність управлінського рішення. Признаки управлінського рішення. Форми прийняття управлінських рішень. Рішення по тривалості дії. Прийняття рішення за масштабом виконання. Загальні принципи прийняття управлінських рішень. Прийняття рішення по тривалості дії. Стадії та етапи процесу вироблення управлінських рішень.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Процес управління у сфері фізичної культури і спорту

Тема 6. Принципи та методи управління. Види методів управління в сфері фізичної культури і спорту. Організаційно-розпорядчі. Соціально-

психологічні. Організаційно-педагогічні. Економічні. Принципи управління за Емерсоном. Принципи управління за Файоном.

Тема 7. Моделювання у фізичній культурі і спорті. Облік, контроль та робота з інформацією. Сутність моделювання. Інформаційні, математичні моделі. Модель тренуючої дії. Облік, контроль як функції управління в сфері фізичної культури і спорту. Види обліку. Види контролю. Модель найсильнішого спортсмена. Тести як засоби перевірки ефективності спортивної підготовки.

Тема 8. Функціонування фізкультурно-спортивних організацій. Теоретичні основи функціонування та розвитку сфери фізичної культури і спорту в умовах ринку. Особливості контракування у сфері ФКіС. Інформаційне забезпечення у галузі ФКіС. Типологія фізкультурно-спортивних організацій. Внутрішнє середовище організацій та його компоненти. Зовнішнє середовище організацій. Діловодство і ділові наради.

Тема 9. Управління персоналом організацій сфери фізичної культури і спорту. Формальні і неформальні групи. Механізм утворення формальних і неформальних груп. Конфлікт типи конфліктів. Управління конфліктними ситуаціями. Засоби розв'язання конфліктів. Влада та особистий вплив на підлеглих. Система, технологія та напрямки управління персоналом.

2.2 ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ теми	Назва теми Форма заняття
1.	<i>Семінар:</i> «Предмет науки управління сферою фізичної культури і спорту»
2.	<i>Вирішення практичних завдань:</i> «Система управління сферою фізичної культури і спорту»
3.	<i>Семінар-практикум:</i> «Правове регулювання праці у сфері фізичної культури і спорту»

4.	<i>Круглий стіл:</i> «Планування і прогнозування як функції управління»
5.	<i>Круглий стіл:</i> «Рішення як функція управління»
6.	<i>Семінар:</i> «Принципи та методи управління»
7.	<i>Вирішення практичних завдань:</i> «Моделювання у фізичній культурі і спорті. Облік, контроль та робота з інформацією»
8.	<i>Семінар-практикум:</i> «Функціонування фізкультурно-спортивних організацій»
9.	<i>Семінар:</i> «Управління персоналом організацій сфери фізичної культури і спорту»

2.3 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Семінар: «Предмет науки управління сферою фізичної культури і спорту».

Питання до самостійної роботи:

1. Де і коли зародилася наука управління?
2. Що є спільного і розбіжного у тлумаченні термінів «управління» та «менеджмент»?
3. Як формувався навчальний предмет «Управління фізичною культурою і спортом» в системі підготовки фізкультурних фахівців?
4. Які Вам відомі концепції теорії управління?

Завдання до самостійної роботи:

1. Дайте визначення основним поняттям і термінам.
2. Виберіть формулювання понять і термінів, які вам близькі.

Результати доповіді на практичному занятті.

Тема 2. Вирішення практичних завдань : «Система управління сферою фізичної культури і спорту».

Питання до самостійної роботи:

1. Дайте визначення підсистеми.
2. Дайте визначення цілісності і цілеспрямованості системи.
3. Надайте характеристику органів публічної влади в системі управління сферою фізичної культури і спорту.
4. Надайте характеристику громадським організаціям у сфері фізичної культури і спорту.
5. Надайте визначення спортивних шкіл.
6. Охарактеризуйте спортивні клуби.
7. Дайте характеристику кадровому забезпеченню сфери ФКіС.

Завдання до самостійної роботи:

1. Визначте власну систему управління сферою фізичної культури і спорту.
2. Визначте компоненти системи фізичної культури і спорту.

Тема 3. Семінар-практикум: «Правове регулювання праці у сфері фізичної культури і спорту».

Питання до самостійної роботи:

1. Нормативно-правове регулювання сфери.
2. Нормативна база сфери фізичної культури і спорту.
3. Юридичне регулювання у сфері фізичної культури і спорту.
4. Правовідносини у сфері фізичної культури і спорту.
5. Проблемні питання у сфері фізичної культури і спорту.

Завдання до самостійної роботи:

1. Проаналізуйте нормативно-правове забезпечення сфери ФКіС.
2. Дайте характеристику нормативно-правовому забезпеченню сфери фізичної культури і спорту.

Тема 4. *Круглий стіл*: «Планування і прогнозування як функції управління».

Питання до самостійної роботи:

1. Складові планування.
2. Стратегічне планування.
3. Принципи планування.
4. Методи прогнозування.
5. Види прогнозів у сфері фізичної культури і спорту.

Завдання до самостійної роботи:

Охарактеризуйте складові компоненти планування і прогнозування як функції управління.

Тема 5. *Круглий стіл* : «Рішення як функція управління».

Питання до самостійної роботи:

1. Комунікації.
2. Управлінська інформація.
3. Прийняття рішень. Вербальні і невербальні бар'єри.
4. Етапи прийняття рішення.
5. Форми прийняття управлінських рішень.

Завдання до самостійної роботи:

Охарактеризуйте складові компоненти рішення як функції управління.

Тема 6. *Семінар*: «Принципи та методи управління».

Питання до самостійної роботи:

1. Загальні принципи управлінської діяльності.
2. Сучасні принципи менеджменту у сфері фізичної культури і спорту.
3. Характеристики діяльності керівників сфери ФКіС.
4. Види методів управління у сфері ФКіС.

Завдання до самостійної роботи:

1. Наведіть загальні і сучасні принципи управління. Обґрунтуйте їх доцільність.
2. Охарактеризуйте методи управління у сфері фізичної культури і спорту.

Тема 7. Вирішення практичних завдань: «Моделювання у фізичній культурі і спорті. Облік, контроль та робота з інформацією».

Питання до самостійної роботи:

1. Поняття модель.
2. Моделювання.
3. Способи опису моделей.
4. Моделі функціонального стану людини.
5. Види контролю.
6. Види обліку.

Завдання до самостійної роботи:

1. Дайте власне визначення понять «модель», «моделювання». Наведіть приклади.
2. Визначте компоненти моделі функціонального стану людини.
3. Надайте визначення мети контролю і видів контролю. Охарактеризуйте види обліку.

Тема 8. Семінар-практикум: «Функціонування фізкультурно-спортивних організацій».

Питання до самостійної роботи:

1. Особливості функціонування фізкультурно-спортивних організацій.
2. Ознаки фізкультурно-спортивних організацій.
3. Типологія фізкультурно-спортивних організацій.
4. Внутрішнє і зовнішнє середовище фізкультурно-спортивних організацій.
5. Регламентування діяльності фізкультурно-спортивних організацій.

Завдання до самостійної роботи:

Підготувати презентацію на тему: «Функціонування фізкультурно-спортивних організацій».

Тема 9. Семінар: «Управління персоналом організацій сфери фізичної культури і спорту».

Питання до самостійної роботи:

1. Дайте визначення поняттям «формальні організації», «формальні групи».
2. Дайте визначення поняття «неформальні групи».
3. Охарактеризуйте стилі керівництва.
4. Технології управлінської діяльності керівника.
5. Конфлікт. Типи конфліктів.
6. Моделі управління персоналом.
7. Технології управління персоналом.

Завдання до самостійної роботи:

Надайте характеристику складникам управління персоналом організацій сфери фізичної культури і спорту.

3. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ (ІНДЗ)

№ з/п	Назва	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Громадські організації в сфері фізичної культури і спорту		
2.	Організація науково-методичного забезпечення сфери фізичної культури і спорту		

3.	Підготовка науково-педагогічних кадрів до діяльності у сфері фізичної культури і спорту	10	10		
4.	Правові норми, які складають зміст охорони праці, працівників сфери фізичної культури і спорту				
5.	Фінансове забезпечення сфери фізичної культури в Україні. Матеріально-технічне забезпечення				
6.	Статистичні методи прогнозування				
7.	Процес прийняття рішення. Стадії та етапи процесу вироблення рішень				
8.	Принципи управління за Емерсоном. Принципи управління за Файолем				
9.	Модель найсильнішого спортсмена				
10.	Тести як засоби перевірки ефективності спортивної підготовки				
11.	Загальні положення Закону України про фізичну культуру і спорт. Завдання фізичної культури в Україні				
12.	Вимоги до проведення тестування у сфері фізичної культури і спорту				
13.	Організація наукової роботи та методичного забезпечення у галузі фізичної культури і спорту				
14.	Система підготовки фахівців у галузі фізичної культури і спорту				
15.	Державне регулювання сфери фізичної культури і спорту. Право громадян на заняття фізичною культурою і спортом				
Разом				10	10

**ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИКОНАННІ ІНДЗ ПОВИНЕН
ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ,
НЕ ДОПУСКАТИ АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ.**

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (відповідно до ст. 69 Закону України «Про вищу освіту»).

Види академічного плагіату:

- копіювання;
- перефразування;
- компіляція;
- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;
- подання як власних робіт (тез, аналітичних звітів, письмових робіт, есе і тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання підсумкового контролю (залік)

Для навчальної дисципліни «Управління фізичною культурою і спортом» навчальним планом передбачено підсумковий контроль у формі заліку. Кількість балів, необхідних для заліку (не менше 60), студент отримує під час участі у практичних заняттях, виконання всіх видів самостійної роботи.

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90 – 100 А)	Здобувач повністю володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, розв'язує складні проблемні завдання, розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

Знає: предмет науки управління; кібернетичну систему; систему управління сферою фізичної культури; кадрове забезпечення галузі фізичної культури і спорту; правове регулювання праці робітників сфери фізичної культури; органи державного управління у сфері фізичної культури і спорту; принципи та методи управління; Закон України про фізичну культуру і спорт; функції управління; механізми утворення формальних і неформальних груп у фізичному вихованні і спорті.

Вміє: планувати та прогнозувати розвиток системи; моделювати у фізичній культурі і спорті; проводити облік і контроль, працювати з інформацією; управляти конфліктними ситуаціями; приймати і доводити до виконання рішення; використовувати методи планування та прогнозування; розробляти положення і сценарії до спортивно-оздоровчого або спортивного свята, змагань з виду спорту, регіонального і міжнародного рівня.

Вміє планувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб; знає і вміє пояснювати принципи, мету, завдання, засоби та методи фізичної культури, обговорювати особливості фізкультурно-оздоровчої діяльності, організацію й проведення спортивних змагань, основи прийняття рішень, моделювання, прогнозування, планування, обліку і контролю у фізичній культурі і спорті; визначати потреби, засоби мотивації для занять фізичною культурою; володіти методологічними поняттями зі системного, аксіологічного, діяльнісного, особистісного підходів; бере участь у дискусіях щодо сучасної науки фізичної культури та застосовувати її в дослідженнях; у розв'язанні складних спеціалізованих задач в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів в сфері фізичної культури; уміє взаємодіяти з іншими людьми, працювати в групах, брати участь у навчальному процесі й відстоювати власну позицію; використовувати знання з теоретичних засад та практичних вмінь з використання рухової активності людини для фізичного розвитку, фізичного вдосконалення, збереження і

	<p>зміцнення здоров'я,; розробляти та організовувати фізкультурно-оздоровчі заходи для різних груп населення; використовувати базові знання для обґрунтування засобів фізичної культури та особливостей техніки виконання фізичних вправ.</p>
<p>Добре (82 – 89 В)</p>	<p>Здобувач достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних та письмових відповідей. Має сформовані типові навички.</p> <p>Знає: предмет науки управління; кібернетичну систему; систему управління сферою фізичної культури і спорту; кадрове забезпечення галузі фізичної культури і спорту; правове регулювання праці робітників сфери фізичної культури і спорту; органи державного управління у сфері фізичної культури і спорту; принципи та методи управління; Закон України про фізичну культуру і спорт; функції управління; механізми утворення формальних і неформальних груп у фізичній культурі і спорті.</p> <p>Вміє: планувати та прогнозувати розвиток системи; моделювати у фізичному вихованні і спорті; проводити облік і контроль, працювати з інформацією; управляти конфліктними ситуаціями; приймати і доводити до виконання рішення; використовувати методи планування та прогнозування. Однак, викликає труднощі розробляти положення і сценарії до спортивно-оздоровчого або спортивного свята, змагань з виду спорту, регіонального і міжнародного рівня.</p> <p>Вміє планувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб; знає і вміє пояснювати принципи, мету, завдання, засоби та методи фізичної культури, обговорювати особливості фізкультурно-оздоровчої діяльності, організацію й проведення спортивних змагань, основи прийняття рішень, моделювання, прогнозування, планування, обліку і контролю у фізичній культурі і спорті; визначати потреби, засоби мотивації для занять фізичною культурою; володіти методологічними поняттями зі системного, аксіологічного, діяльнісного, особистісного підходів; бере участь у дискусіях щодо сучасної науки фізичної культури та застосовувати її в дослідженнях; у</p>

	<p>розв'язанні складних спеціалізованих задач в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів в сфері фізичної культури; уміє взаємодіяти з іншими людьми, працювати в групах, брати участь у навчальному процесі й відстоювати власну позицію; використовує знання з теоретичних засад та практичних вмінь з використання рухової активності людини для фізичного розвитку, фізичного вдосконалення, збереження і зміцнення здоров'я; розробляти та організовувати фізкультурно-оздоровчі заходи для різних груп населення; використовує базові знання з основ наукових досліджень, біомеханіки, гігієни, фізичної реабілітації, основ теорії і методики спортивного тренування, організації і методики оздоровчої фізичної культури, управління у сфері фізичної культури; виконувати необхідні виміри та розрахунки для обґрунтування засобів фізичної культури та особливостей техніки виконання фізичних вправ.</p>
<p>Добре (74 – 81 С)</p>	<p>Здобувач загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але без всебічного аналізу та аргументації. Допускає окремі суттєві неточності та помилки.</p> <p>Знає: предмет науки управління; кібернетичну систему; систему управління сферою фізичної культури і спорту; кадрове забезпечення галузі фізичної культури і спорту; правове регулювання праці робітників сфери фізичної культури і спорту; органи державного управління у сфері фізичної культури і спорту; принципи та методи управління; Закон України про фізичну культуру і спорт; функції управління. Погано обізнаний про механізми утворення формальних і неформальних груп у фізичній культурі і спорті.</p> <p>Вміє: планувати та прогнозувати розвиток системи; моделювати у фізичній культурі і спорті; проводити облік і контроль, працювати з інформацією; управляти конфліктними ситуаціями; приймати і доводити до виконання рішення; використовувати методи планування та прогнозування. Однак, викликає труднощі розробляти положення і сценарії до спортивно-оздоровчого або спортивного свята, змагань з виду спорту, регіонального і міжнародного рівня та потребує допомоги з боку викладача.</p>

	<p>Вміє планувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб; знає і вміє пояснювати принципи, мету, завдання, засоби та методи фізичної культури, обговорювати особливості фізкультурно-оздоровчої діяльності, організацію й проведення спортивних змагань, основи прийняття рішень, моделювання, прогнозування, планування, обліку і контролю у фізичній культурі і спорті; визначати потреби, засоби мотивації для занять фізичною культурою; володіти методологічними поняттями зі системного, аксіологічного, діяльнісного, особистісного підходів; брати участь у дискусіях щодо сучасної науки фізичної культури та застосовувати її в дослідженнях; у розв'язанні складних спеціалізованих задач в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів в сфері фізичної культури; уміє взаємодіяти з іншими людьми, працювати в групах, брати участь у навчальному процесі й відстоювати власну позицію; використовує знання з теоретичних засад та практичних вмінь з використанням рухової активності людини для фізичного розвитку, фізичного вдосконалення, збереження і зміцнення здоров'я. При виконанні необхідних вимірів та розрахунків для обґрунтування засобів фізичної культури та особливостей техніки виконання фізичних вправ виникають труднощі.</p>
<p>Задовільно (64 – 73 D)</p>	<p>Здобувач частково володіє навчальним матеріалом, виявляє базові знання. Під час усних та письмових відповідей викладає його фрагментарно, поверхово, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань.</p> <p>Знає: предмет науки управління; кібернетичну систему; систему управління сферою фізичної культури і спорту; кадрове забезпечення галузі фізичної культури і спорту; правове регулювання праці робітників сфери фізичної культури і спорту. Не знає про органи державного управління у сфері фізичної культури і спорту; принципи та методи управління; Закон України про фізичну культуру і спорт; функції управління. Погано обізнаний про механізми утворення формальних і неформальних груп у фізичній культурі і спорті.</p>

Вміє: планувати та прогнозувати розвиток системи; моделювати у фізичній культурі і спорті; проводити облік і контроль, працювати з інформацією; управляти конфліктними ситуаціями; приймати і доводити до виконання рішення. Не вміє використовувати методи планування та прогнозування. Однак, викликає труднощі розробляти положення і сценарії до спортивно-оздоровчого

Майже не вміє визначати потреби, засоби мотивації для занять або спортивного свята, змагань з виду спорту, регіонального і міжнародного рівня та потребує допомоги з боку викладача.

Вміє планувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб; знає і вміє пояснювати принципи, мету, завдання, засоби та методи фізичної культури, обговорювати особливості фізкультурно-оздоровчої діяльності, організацію й проведення спортивних змагань, основи прийняття рішень, моделювання, прогнозування, планування, обліку і контролю у фізичній культурі і спорті; володіти методологічними поняттями зі системного, аксіологічного, діяльнісного, особистісного підходів; бере участь у дискусіях щодо сучасної науки фізичної культури та застосовувати її в дослідженнях; у розв'язанні складних спеціалізованих задач в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів в сфері фізичної культури. Не вміє взаємодіяти з іншими людьми, працювати в групах, брати участь у навчальному процесі й відстоювати власну позицію; використовує знання з теоретичних засад та практичних вмінь з використання рухової активності людини для фізичного розвитку, фізичного вдосконалення, збереження і зміцнення здоров'я. Не завжди вміє проводити оцінку рухової активності; розробляти та організовувати фізкультурно-оздоровчі заходи для різних груп населення. При виконанні необхідних вимірів та розрахунків для обґрунтування засобів фізичної культури та особливостей техніки виконання фізичних вправ виникають труднощі.

<p>Задовільно (60 – 63 Е)</p>	<p>Здобувач частково володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускає при цьому суттєві неточності.</p> <p>Знає: предмет науки управління; кібернетичну систему; систему управління сферою фізичної культури і спорту; кадрове забезпечення галузі фізичної культури і спорту; правове регулювання праці робітників сфери фізичної культури і спорту. Не знає про органи державного управління у сфері фізичної культури і спорту; принципи та методи управління; Закон України про фізичну культуру і спорт; функції управління. Не знає про механізми утворення формальних і неформальних груп у фізичному вихованні і спорті.</p> <p>Вміє: планувати та прогнозувати розвиток системи; моделювати у фізичній культурі і спорті; проводити облік і контроль, працювати з інформацією; управляти конфліктними ситуаціями; приймати і доводити до виконання рішення. Не вміє використовувати методи планування та прогнозування. Однак, викликає труднощі розробляти положення і сценарії до спортивно-оздоровчого або спортивного свята, змагань з виду спорту, регіонального і міжнародного рівня та потребує допомоги з боку викладача.</p> <p>Вміє планувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб; знає і вміє пояснювати принципи, мету, завдання, засоби та методи фізичної культури, обговорювати особливості фізкультурно-оздоровчої діяльності, організацію її проведення спортивних змагань, основи прийняття рішень, моделювання, прогнозування, планування, обліку і контролю у фізичному вихованні і спорті. Не вміє визначати потреби, засоби мотивації для занять фізичною культурою; володіти методологічними поняттями зі системного, аксіологічного, діяльнісного, особистісного підходів; бере участь у дискусіях щодо сучасної науки фізичної культури та застосовувати її в дослідженнях; у розв'язанні складних спеціалізованих задач в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що</p>
-----------------------------------	---

	<p>передбачає застосування певних теорій та методів в сфері фізичної культури. Не вміє взаємодіяти з іншими людьми, працювати в групах, брати участь у навчальному процесі й відстоювати власну позицію; використовує знання з теоретичних засад та практичних вмінь з використання рухової активності людини для фізичного розвитку, фізичного вдосконалення, збереження і зміцнення здоров'я. При виконанні необхідних вимірів та розрахунків для обґрунтування засобів фізичної культури та особливостей техніки виконання фізичних вправ виникають труднощі.</p>
<p>Незадовільно (35 – 59 FX)</p>	<p>Здобувач недостатньо володіє навчальним матеріалом, не може викласти зміст більшості питань теми під час усних та письмових відповідей, допускає при цьому суттєві помилки.</p> <p>Не знає: предмет науки управління; кібернетичну систему; систему управління фізичної культури і спорту; кадрове забезпечення галузі фізичної культури і спорту; правове регулювання праці робітників сфери фізичної культури і спорту; органи державного управління у сфері фізичної культури і спорту; принципи та методи управління; Закон України про фізичну культуру і спорт; функції управління; механізми утворення формальних і неформальних груп у фізичному вихованні і спорті.</p> <p>Не вміє: планувати та прогнозувати розвиток системи; моделювати у фізичній культурі і спорті; проводити облік і контроль, працювати з інформацією; управляти конфліктними ситуаціями; приймати і доводити до виконання рішення; використовувати методи планування та прогнозування; розробляти положення і сценарії до спортивно-оздоровчого або спортивного свята, змагань з виду спорту, регіонального і міжнародного рівня.</p> <p>Не вміє чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб; не знає і не вміє пояснювати принципи, мету, завдання, засоби та методи фізичної культури, обговорювати особливості фізкультурно-оздоровчої діяльності, організацію й проведення спортивних змагань, основи прийняття рішень, моделювання, прогнозування, планування, обліку і контролю у фізичному</p>

	вихованні і спорті; не вміє визначати потреби, засоби мотивації для занять фізичною культурою; володіти методологічними поняттями зі системного, аксіологічного, діяльнісного, особистісного підходів; не бере участь у дискусіях щодо сучасної науки фізичної культури та застосування її в дослідженнях; у розв'язанні складних спеціалізованих задач в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів в сфері фізичної культури; не уміє взаємодіяти з іншими людьми, працювати в групах, брати участь у навчальному процесі й відстоювати власну позицію; не використовує знання з теоретичних засад та практичних вмінь з використання рухової активності людини для фізичного розвитку, фізичного вдосконалення, збереження і зміцнення здоров'я; не вміє виконувати необхідні виміри та розрахунки для обґрунтування засобів фізичної культури та особливостей техніки виконання фізичних вправ.
Незадовільно (0 – 34 F)	Здобувач не виконує вимоги програми навчальної дисципліни: не сформовані знання, уміння та навички. Здобувач не допускається до заліку та проходить повторне вивчення дисципліни.

**РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ЗА
РЕЗУЛЬТАТАМИ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ
(ЗАЛІК)**

Поточний контроль (практичні заняття)			ІНДЗ	Сума
Теми	Бали	Разом		
Змістовий модуль 1			0–10	0–100
Тема 1	0 – 9	0-45		
Тема 2	0 – 9			
Тема 3	0 – 9			
Тема 4	0 – 9			
Тема 5	0 – 9			
Змістовий модуль 2				
Тема 6	0 – 9	0-45		
Тема 7	0 – 9			
Тема 8	0 – 9			
Тема 9	0 – 9			
Контрольна робота	0 – 9			
Усього:			0–90	

5. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Управління фізичною культурою і спортом як наука та навчальний предмет.
2. Понятійний апарат теорії управління.
3. Визначення понять: управління, система, організація, керівництво, ціль, рішення, регламентування.
4. Визначення понять: повноваження, ресурси, обмеження, функції управління, інформація.
5. Управління фізичною культурою як навчальний предмет.
6. Перші матеріали організації фізкультурної роботи в країні.
7. Перші праці з управління фізичною культурою.
8. Сучасні концепції теорії управління.
9. Системний підхід.
10. Процесний підхід.
11. Ситуаційний підхід.
12. Система фізичної культури в Україні.
13. Фізична культура як соціальна система суспільства.
14. Відкритість системи фізичної культури.
15. Система фізичної культури її цілісність.
16. Цілеспрямованість фізичної культури.
17. Динамічність системи фізичної культури.
18. Ієрархічність системи.
19. Структурність системи фізичної культури.
20. Державні органи управління фізичною культурою.
21. Органи загальної, відомчої, спеціальної компетенції.
22. Громадські органи управління фізичною культурою.
23. Зміст діяльності фізкультурно-спортивного товариства профспілок «Україна».
24. Зміст діяльності фізкультурно-спортивного товариства «Колос».

25. Зміст діяльності українського фізкультурно-спортивного товариства «Динамо».
26. Зміст діяльності національних федерацій з видів спорту
27. Зміст діяльності Національного Олімпійського Комітету (НОК).
28. Первинні фізкультурні осередки.
29. Спортивні школи як складова системи фізичної культури.
30. Зміст діяльності ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ.
31. Кадрове забезпечення сфери фізичної культури в Україні.
32. Спеціальності в сфері фізичної культури.
33. Характеристика спеціалістів фізичного виховання.
34. Характеристика спеціалістів рекреації та оздоровчої фізичної культури.
35. Характеристика спеціалістів фізичної реабілітації.
36. Характеристика спеціалістів олімпійського та професійного спорту.
37. Характеристика спеціалістів фізичної підготовки у Збройних Силах.
38. Система навчальних закладів.
39. Навчальні заклади із спеціальною фізкультурною освітою.
40. Ступенева підготовка фахівців фізичної культури.
41. 1-а, 2-а, 3-а ступені вузівської освіти.
42. Підготовка наукових кадрів. Аспірантура. Докторантура.
43. Використання кадрових ресурсів.
44. Кваліфікаційні характеристики фізкультурних працівників.
45. Регламентування праці.
46. Трудова дисципліна.
47. Підвищення кваліфікації.
48. Організації в сфері фізичної культури.
49. Внутрішнє середовище організації. Ціль. Діяльність. Структура.
Завдання.
50. Технологія та люди.
51. Зовнішнє середовище організації.

52. Регламентування діяльності, юридична та соціальна відповідальність організацій.
53. Функції управління фізичною культурою.
54. Класифікація та взаємозв'язок функцій управління.
55. Загальні функції. Специфічні функції.
56. Суть планування як функції управління.
57. Організація: делегування повноважень та визначення структури.
58. Мотивація діяльності співробітників організацій.
59. Контроль як базовий елемент процесу управління.
60. Попередній контроль.
61. Поточний контроль.
62. Заключний контроль.
63. Зв'язувальні процеси: комунікації та прийняття рішень.
64. Психологія процесу управління.
65. Формальні та неформальні групи.
66. Група керівника (командна). Робочі групи. Комітети.
67. Влада та особистий вплив на підлеглих.
68. Керівництво і його стилі.
69. Лідерство. Лідер та керівник.
70. Теорії лідерства.
71. Авторитарний стиль.
72. Демократичний стиль.
73. Ліберальний стиль.
74. Управління персоналом. HR-менеджмент.
75. Управління конфліктними ситуаціями.
76. Внутрішньособовий конфлікт.
77. Міжособовий конфлікт.
78. Міжгруповий конфлікт.
79. Міжнародний спортивний рух та управління його складовими.
80. Організаційна побудова та діяльність МОК.

6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Грибан Г. Управління у сфері фізичної культури і спорту. Житомир: Вид-во «Рута», 2022. 124 с.
2. Грибан Г. Формування спеціальних професійних компетентностей у здобувачів закладів вищої освіти під час вивчення дисципліни «Управління у сфері фізичної культури і спорту». Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наук. праць. За ред. О. В. Тимошенка. Київ : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2022. Випуск 3К (147) 22. С. 105-110.
3. Державне управління : підручник : у 2 т. ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, Ю. П. Сурмін [та ін.]. К., Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.
4. Жданова О., Чеховська Л. Управління сферою фізичного виховання і спорту : навч. посіб. Дрогобич : Коло, 2009. 224 с.
5. Мічуда Ю. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку. К. : Олімпійська література, 2007. 216 с.
6. Христова Т. Управління процесом сфери фізичного виховання. Курс лекцій для студентів. ФОП Сілаєва О.В.: Мелітополь, 2015. 72 с.
7. Ціпов'яз А., Бондаренко В. Організація і управління фізичною культурою і спортом: навч. посіб. Кременчук: КПК, 2019. 128 с.

Допоміжна

1. Закон України: Про фізичну культуру і спорт. К.; 1994. 22 с.
2. Ковальова Т. Методичні рекомендації до організації самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Управління фізичною культурою і спортом»: метод. реком. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2024. 28 с.

3. Приходько В., Долбишева Н. Адміністративний менеджмент: навч. посібник. Д. : Інновація, 2015. 176 с.
4. Савченко В., Прокопенко В., Малий В. Теорія організації: навч. посібник. Дніпропетровськ : НГУ, 2011. 258 с.
5. Савченко В., Сергєєв А. Управління у сфері фізичної культури і спорту на рівні адміністративно-територіальних одиниць: традиції і новації. Слобожанський науково-спортивний вісник. Харків: ХДАФК, 2016. № 1 (51). С. 76-80.
6. Управління процесом фізичного виховання: <http://3w.ldufk.edu.ua/files/kafedry/tmfv/tmfv/fv/2kurs/lek/18.pdf>
7. Управління сферою фізичного виховання і спорту: <http://repository.ldufk.edu.ua>
8. Управління процесом у сфері фізичного виховання: <http://eprints.mdpu.org.ua/>

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт.
URL : <http://www.mon.gov.ua>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : офіційний сайт.
URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Одеська національна наукова бібліотека : офіційний сайт.
URL : <http://odnb.odessa.ua/>.
4. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт.
URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>